

Examenul național de bacalaureat 2023

Proba E. c)

Istorie

Varianta 1

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Fillera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru răspunsul: Transilvania **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**
2. **2 puncte** pentru oricare dintre răspunsurile: *li s-a îngrădit politica externă*, domnii Țării Românești și Moldovei susțin o politică antiotomană **etc. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).**
3. **câte 3 puncte** pentru oricare două dintre răspunsurile: Țara Românească, Moldova, Imperiul Otoman/Poarta **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).** (3px2=6p)
4. **3 puncte** pentru scrierea literei **A**
5. **7 puncte** pentru scrierea oricărei relații cauză-efect stabilite între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*)
Exemple: cauză: *În același context, poziția Principatului între otomani și Habsburgi conferea, din punct de vedere militar și strategic, un considerabil avantaj pentru cel care îl controla* și efect: *Prin urmare, stăpânirea noului Principat autonom a constituit o preocupare constantă a politicii externe a celor două imperii.* SAU cauză: *datorită faptului că, după epoca sultanului Süleyman, Imperiul Otoman a intrat într-o fază staționară* și efect: *Habsburgii vor relua disputa etc.*
6. **câte 1 punct** pentru menționarea oricăror alte două fapte istorice la care participă românii în secolul al XVI-lea, în afara celor precizate în sursele **A** și **B** (1px2=2p)
Exemple: aderarea la Liga Sfântă, Lupta de la Giurgiu, Tratatul de la Mânăstirea Dealu **etc.**
câte 2 puncte pentru prezentarea fiecărui fapt istoric menționat - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la faptul istoric (2px2=4p)
7. **4 puncte** pentru menționarea oricărei asemănări între două acțiuni desfășurate de români în relațiile internaționale din secolele al XVII-lea – al XVIII-lea **Exemple:** au caracter antiotoman, colaborarea cu state creștine **etc. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**

SUBIECTUL al II – lea

(30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru răspunsul: Al. I. Cuza **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**
2. **2 puncte** pentru răspunsul: al XIX-lea **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**
3. **3 puncte** pentru oricare dintre răspunsurile: Franța, Anglia
3 puncte pentru menționarea oricărei decizii adoptate în cadrul acestui eveniment, precizate în sursa dată **Exemple:** *Franța renunța să mai susțină unirea deplină a Principatelor sub un prinț străin*, Anglia a fost de acord cu anularea alegerilor falsificate din Moldova **etc. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).**
4. **câte 3 puncte** pentru menționarea, din sursa dată, a oricăror două informații referitoare la Adunările ad-hoc (3px2=6p)
Exemple: *În luna octombrie 1857, s-au deschis la București și Iași cele două Adunări ad-hoc; aveau prerogative limitate; Adunările ad-hoc au votat declarații de unire a Moldovei cu Țara Românească etc. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).*

5. **4 puncte** pentru formularea, pe baza sursei date, a oricărui punct de vedere referitor la Convenția de la Paris
câte 3 puncte pentru selectarea, din sursa dată, a oricăror două informații care susțin punctul de vedere formulat **(3px2=6p)**
Exemple: Convenția de la Paris stabilea organizarea instituțională a Principatelor Române. Informațiile care susțin punctul de vedere sunt: *Convenția prevedea că noul stat se va numi Principatele Unite ale Moldovei și Țării Românești, va avea doi domni pământeni, două capitale, două guverne și două foruri legislative distincte și la Focșani se înființau o Comisie Centrală și o Înalță Curte de Casație care să elaboreze legi comune SAU Convenția de la Paris are consecințe politice pentru Principatele Române. Informațiile care susțin punctul de vedere sunt: *În conformitate cu prevederile Convenției de la Paris, în Principate au fost constituite comisii provizorii [...] având sarcina de a asigura formarea adunărilor electivă, care urmau să desemneze cei doi domnitori. și La București, [...] ideea alegerii aceluiași domnitor – și ca urmare a lipsei de precizie a Convenției de la Paris, care nu interzicea explicit alegerea aceleiași persoane ca domnitor în cele două Principate – a căpătat susținere. etc. Punctajul total (10 puncte) sau cel parțial (7 puncte) se acordă răspunsului care cuprinde atât punctul de vedere, cât și informațiile/informația. Nu se punctează doar punctul de vedere sau doar informațiile/informația.**
6. **4 puncte** pentru argumentarea afirmației date - prezentarea oricărui fapt istoric relevant (**de exemplu:** participarea României la războiul ruso-otoman, aderarea României la Tripla Alianță etc.) prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și prin utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că etc.*) și concluzia (*așadar, astfel etc.*)

SUBIECTUL al III – lea

(30 de puncte)

Informația istorică – 24 de puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru precizarea oricărei acțiuni politice desfășurate în România, în perioada 1946-1947 (**de exemplu:** falsificarea rezultatului alegerilor parlamentare, înlăturarea monarhiei constituționale etc.)
- **câte 3 puncte** pentru menționarea oricăror două practici politice utilizate în România, în perioada stalinismului (**de exemplu:** adoptarea Constituției din 1948, cenzura, colectivizarea etc.) și a oricărui aspect referitor la fiecare dintre acestea (**de exemplu:** legitimează regimul totalitar, prevede constituirea Marii Adunări Naționale etc., încalcă drepturile și libertățile cetățenilor, se redactează lista publicațiilor interzise etc., vizează desființarea proprietății private în mediul rural, determină represiunea țăranilor care se opun colectivizării etc.) **(3px4=12p)**
- **2 puncte** pentru menționarea oricărui fapt istoric prin care România participă la relațiile internaționale din perioada *Războiului rece* (**de exemplu:** fondarea Pactului de la Varșovia, Conferința de la Helsinki etc.)
3 puncte pentru prezentarea faptului istoric menționat - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la faptul istoric și se utilizează relația cauză-efect
1 punct pentru precizarea doar a unei informații referitoare la faptul istoric
- **1 punct** pentru formularea oricărui punct de vedere referitor la schimbarea regimului politic din România la sfârșitul secolului al XX-lea (**de exemplu:** La sfârșitul secolului al XX-lea, prin schimbarea regimului politic, în România se instaurează democrația.; Schimbarea regimului politic din România a fost realizată, la sfârșitul secolului al XX-lea, prin acțiuni anticomuniste. etc.)
4 puncte pentru **sustinerea punctului de vedere** formulat printr-un argument istoric – prezentarea oricărui fapt istoric relevant, prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că etc.*) și concluzia (*așadar, astfel etc.*)
Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 6 puncte distribuite astfel:
 - **2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric** adecvat
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric adecvat
 - **1 punct** pentru **structurarea eseului** (introducere - cuprins - concluzie)
 - **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice
 - **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**